

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, r.

Znak: ZPS-3.431.14.13.2022.JP

**Pan
Mirośław Terlecki
Wójt Gminy Rymań**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 186 pkt 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹ oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli², w dniach 29 listopada – 1 grudnia 2022 r. przeprowadzona została kontrola w trybie zwykłym w Gminie Rymań. Czynności kontrolne wykonywane były w siedzibie Urzędu Gminy oraz w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej mieszczącym się przy ul. Szkolnej 7 w Rymaniu. Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie na podstawie upoważnienia Nr 77/2022 z 24 października 2022 r. w składzie: Joanna Płachta – starszy inspektor wojewódzki, osoba kierująca zespołem i Joanna Dunajewska – inspektor wojewódzki. Kontrolą objęto sposób realizacji zadań nałożonych na gminę przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 1 grudnia 2022 r., ze szczególnym uwzględnieniem okresu ograniczeń spowodowanych przez COVID-19 oraz realizację zaleceń pokontrolnych z kontroli przeprowadzonych w dniu 21 czerwca 2018 r. w Urzędzie Gminy Rymań oraz w dniach 22 i 25 czerwca 2018 r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rymaniu.

Akta kontroli str. 1 – 17

Ustaień dokonano na podstawie analizy dokumentacji udostępnionej przez kontrolowaną jednostkę, wyjaśnień udzielonych przez Wójta Gminy Rymań, kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rymaniu oraz wskazanych pracowników.

Działalność Gminy Rymań w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie z uchybieniami.³

¹ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447 ze zm.),

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r. poz. 1477),

³ Do oceny kontrolowanego podmiotu stosuje się 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości i negatywna.

Wójtem Gminy Rymań jest pan Mirosław Terlecki. W okresie objętym kontrolą nie było zmian na stanowisku wójta.

Oceny dokonano na podstawie szczegółowej analizy sposobu realizacji przez Gminę Rymań następujących zadań z zakresu wspierania rodziny.

Zadanie podlegające kontroli	Ustalenia dokonane w trakcie kontroli
Opracowanie i realizacja 3-letniego programu wspierania rodziny	<p>W latach 2019 – 2021 obowiązywał <i>Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Rymań na lata 2019 – 2021</i> przyjęty uchwałą nr XXXVIII/224/18 Rady Gminy Rymań z 17 października 2018 roku. Następnie uchwałą nr XXV/203/21 Rady Gminy Rymań z 28 października 2021 r. przyjęto <i>Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Rymań na lata 2022 – 2024</i>. Uchwała wchodziła w życie z dniem podjęcia. Została zachowana ciągłość w opracowaniu i realizacji programów.</p> <p>W myśl art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w terminie do 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań. Z analizy udostępnionej dokumentacji wynika, że Sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny wraz z potrzebami związanymi z ich realizacją w kontrolowanym okresie Wójt Gminy Rymań w terminie do 31 marca każdego roku przekazywał Radzie Gminy Rymań, tj. za rok 2019, 2020, 2021.</p> <p>W okresie objętym kontrolą gmina realizowała zadania z zakresu wspierania rodziny poprzez objęcie rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rymaniu w formie asystentury, pracy socjalnej oraz pomocy żywnościowej, rzeczowej i finansowej. Ośrodek współpracował z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, m.in.: Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kołobrzegu, Oddziałem Wczesnej Interwencji w Kołobrzegu, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Caritas Diecezji Koszalińsko - Kołobrzeszkiej, Fundacją „Na przekór przeciwnościom”, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, służbą kuratorską, sądem, policją, poradnią psychologiczno - pedagogiczną, służbą zdrowia, placówkami oświatowymi. W latach 2020 i 2021 w ramach partnerstwa z Fundacją Green Europe realizowany był projekt <i>Razem możemy więcej</i>, dzięki któremu 10 rodzin miało możliwość otrzymania pomocy w postaci porad specjalistycznych dostosowanych do indywidualnych</p>

	<p>potrzeb. W ramach jego realizacji były prowadzone treningi kompetencji psychospołecznych, <i>szkoła dla rodziców</i> oraz korepetycje dla dzieci. Dodatkowo każda rodzina mogła uczestniczyć w spotkaniach poznawczych, warsztatach rodzinnych z zakresu garncarstwa, filcowania, robotyki, eksperymentów edukacyjnych oraz wyjazdach rodzinnych ze specjalnym programem dla rodziców i dzieci. Organizowano warsztaty kompetencji rodzicielskich, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Umiejętność organizacji czasu wolnego,</i> - <i>Umiejętność prowadzenia budżetu domowego,</i> - <i>Rozpoznawanie emocji i potrzeb dziecka, sygnały werbalne i niewerbalne,</i> - <i>Rozpoznawanie potrzeb życiowych, bytowych i umiejętności zaspokajania potrzeb dzieci.</i> <p>Realizowany był program <i>Siła w rodzinie (19 uczestników)</i>, a w ramach Dnia Profilaktyki zorganizowano spotkanie warsztatowe dla rodziców <i>Patotrześci – czyli z czym mają do czynienia nasze dzieci?</i>. Dla młodzieży i dzieci organizowano programy profilaktyczne np. <i>Zdrowe, bezpieczne dzieci bez używek, Trzymaj formę, Zachowaj trzeźwy umysł</i>. Teatr Kurtyna z Krakowa w szkołach na terenie gminy organizował przedstawienia profilaktyczne, w których brało udział 256 dzieci. Odbyło się spotkanie rodziców z Rzecznikiem Praw Dziecka <i>Jak bez klapsów, z miłością i szacunkiem stawiać dziecku granice?</i>, w którym wzięło udział 55 osób. W szkołach organizowano zajęcia psychoedukacyjne, m.in.: <i>Mój plecak doświadczeń – z czym przychodzę do szkoły, Zagrożenia wynikające ze spożywania alkoholu i substancji psychoaktywnych, Dlaczego uczucia są ważne?, Radzenie sobie ze złością, Cyberprzemoc i jej konsekwencje</i>. Dla uczniów klas VI-VII realizowany był program z zakresu profilaktyki uzależnień UNPLUGGED.</p>
<p>Wyznaczenie podmiotu organizującego pracę z rodziną</p>	<p>W Gminie Rymań podmiotem realizującym pracę z rodziną jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rymaniu na podstawie zapisów zawartych w Statucie Ośrodka nadanego Uchwałą Nr XXII/179/21 Rady Gminy Rymań z dnia 14 maja 2021 roku.</p>
<p>Kwalifikacje asystentów rodzin i sposób ich zatrudniania</p>	<p>W okresie objętym kontrolą stanowisko asystenta zajmowały dwie osoby, z których jedna była zatrudniona przed okresem kontroli w ramach umowy zlecenia do 31 grudnia 2022 r., a druga w ramach umowy o pracę na okres próbny od 22 listopada do 6 grudnia 2022 roku.</p> <p>Asystenci posiadali kwalifikacje zgodne z wymogami określonymi w art. 12 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zatrudnieni byli w systemie zadaniowego czasu pracy, co pozwalało na wsparcie rodzin adekwatnie do ich potrzeb.</p> <p>Dane asystenta zatrudnionego w okresie kontroli zostały zweryfikowane w Rejestrze z dostępem ograniczonym, o którym mowa w art. 21 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu</p>

	<p>zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym⁴, przed nawiązaniem stosunku pracy. W jego aktach znajdowały się oświadczenia dotyczące spełnienia wymogów określonych w art. 12 ust. 1 pkt 2 - 4 ustawy.</p> <p>W okresie objętym kontrolą asystenci podnosili swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach, m.in.: <i>Kluczowe umiejętności asystenta rodziny w procesie diagnozy, interwencji oraz wsparcia rodziny z problemem przemocy, Współpraca asystenta rodziny/pracownika socjalnego z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, w pracy z dzieckiem agresywnym/pasywnym, a także w kierunku wzmacniania autorytetu rodzica, Profesjonalizm pracy Asystenta Rodziny – organizacja stanowiska pracy, dokumentacja, plany pracy z rodziną, oceny okresowe, Asystentura rodziny jako jedna z form wsparcia rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej. Aktualne wyzwania i trudności w pracy asystenta rodziny, Praca asystenta rodziny – krok w dobrym kierunku</i>, które finansowane były przez gminę. Tym samym gmina realizowała zadanie określone w art. 176 pkt. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dotyczące tworzenia możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.</p>
<p>Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wsparcia i pomocy asystenta</p>	<p>Gmina zapewniała rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych wsparcie i pomoc asystenta.</p> <p>W okresie objętym kontrolą oraz na dzień kontroli zatrudnione były na stanowisku asystenta rodziny dwie osoby, w tym jedna w ramach umowy zlecenia do 31 grudnia 2022 r., a druga w ramach umowy o pracę na okres próbny od 22 listopada do 6 grudnia 2022 roku.</p> <p>Zgodnie z informacją kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rymaniu, na dzień kontroli asystent swoją opieką obejmował trzy rodziny, w których przebywało dziewięć dzieci. Zgodnie z art. 15 ust. 4 ustawy, liczba rodzin objętych wsparciem jednego asystenta nie może przekroczyć 15. Liczba asystentów w Gminie Rymań była adekwatna do potrzeb gminy.</p> <p>Art. 10 ust. 4 ustawy wskazuje, że praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną. W Gminie Rymań na dzień kontroli nie objęto asystenturą 6 rodzin, z których dzieci przebywały w pieczy zastępczej. Przyczyną braku wsparcia asystenta było m.in.: zamieszkiwanie rodziny poza terenem gminy (trzy rodziny), śmierć rodziców (jedna rodzina), rodzina była wcześniej objęta asystenturą (dwie rodziny).</p>

⁴ Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 152).

W kontrolowanym okresie w pieczy umieszczono czworo dzieci z dwóch rodzin (troje w 2020 r. i jedno w 2021 r.). Jedna rodzina zamieszkiwała poza terenem gminy. W przypadku drugiej rodziny, z której troje dzieci zostało w kontrolowanym okresie umieszczone w pieczy zastępczej, przed ich umieszczeniem w pieczy m.in. prowadzona była asystentura, praca socjalna oraz rozmowy motywujące do udziału w projekcie „Razem możemy więcej”. Po umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej ośrodek działał na rzecz ich powrotu do rodziców biologicznych poprzez asystenturę, współpracę z powiatowym centrum pomocy rodzinie, po zmianie miejsca zamieszkania rodziny poza teren gminy poinformowano właściwy ośrodek, a gdy rodzina ponownie zamieszkała na terenie gminy pracownik socjalny prowadził monitoring jej sytuacji i motywował do współpracy z ośrodkiem.

Oceny pracy asystenta dokonano na podstawie analizy indywidualnej sześciu rodzin ((...),(...),(...),(...),(...),(...)) objętych jego wsparciem w kontrolowanym okresie, w tym: trzech rodzin, z którymi asystent zakończył współpracę oraz trzech rodzin pozostających w asystenturze. Wśród analizowanych przypadków dwa dotyczyły rodzin, z których dzieci przebywały w pieczy zastępczej.

We wszystkich kontrolowanych przypadkach asystent był przydzielany rodzinie przez kierownika ośrodka po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego i złożeniu wniosku przez pracownika socjalnego, w tym w jednym przypadku było postanowienie sądu o objęciu rodziny asystenturą.

W dokumentach znajdowały się zgody rodzin na objęcie wsparciem.

We wszystkich kontrolowanych przypadkach plany pracy z rodzinami były opracowywane bez zbędnej zwłoki po objęciu wsparciem asystenta.

W każdym przypadku plany pracy były sporządzane we współpracy z członkami rodzin (w jednym przypadku plan nie został podpisany przez rodzinę z uwagi na okres pandemii, zadania zostały omówione na kolejnym spotkaniu z rodziną) oraz w konsultacji z pracownikiem socjalnym.

Analizie poddano 3 plany pracy z rodziną, które asystent sporządził w kontrolowanym okresie. W planach pracy uwzględniano problemy występujące w rodzinach, określano zakres działań, terminy ich realizacji oraz przewidywane efekty. Asystent sporządzał aktualizacje planów pracy z rodziną.

W przypadku jednej kontrolowanej rodziny, z której dzieci przebywały w rodzinnej pieczy zastępczej, plan pracy z rodziną został opracowany we współpracy z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i był skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej. W przypadku drugiej kontrolowanej rodziny, z której dzieci przebywały w instytucjonalnej pieczy zastępczej plan pracy z rodziną był skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 15. ust. 1 pkt 15 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań asystenta rodziny należy dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny nie rzadziej niż co pół roku i przekazywanie jej podmiotowi organizującemu pracę z rodziną.

Analizie poddano 20 ocen sytuacji rodzin, których asystent dokonał w kontrolowanym okresie. Oceny dokonywane były z zachowaniem ustawowego terminu i każdorazowo były przekazywane podmiotowi organizującemu pracę z rodziną.

W przypadku dwóch rodzin, po zakończeniu wsparcia przez asystenta, prowadzony był przez asystenta lub pracownika socjalnego monitoring. W przypadku rodziny, która dwukrotnie była objęta asystenturą, po pierwszym zakończeniu asystentury z uwagi na zmianę miejsca zamieszkania matki poza teren gminy przesłana była informacja do właściwego ośrodka, a prowadzony był przez pracownika socjalnego monitoring sytuacji ojca. Po drugim zakończeniu wsparcia tej rodziny przez asystenta prowadzony był monitoring przez pracownika socjalnego.

W aktach rodzin znajdowały się informacje o tym, kiedy i z jakich powodów zakończono pracę z rodzinami.

W przypadku dwóch rodzin, w dokumentacji brakowało informacji dotyczącej czasu trwania planowanego monitoringu. Wskazano, aby w dokumentach kończących pracę z rodziną zawierać ww. informację. W czasie trwania kontroli kierownik ośrodka w Zarządzeniu Wewnętrznym Nr 22.2022 r. z dnia 30 listopada 2022 r. w sprawie: określenia sposobu współdziałania pracownika socjalnego i wspierania rodzin przez asystenta rodziny w § 2 ust. 2 pkt 13 zawarł zapis *O planowanym monitoringu i okresie trwania monitoringu asystent rodziny jest zobowiązany powiadomić rodzinę i prowadzić dokumentację (...).*

Asystenci dokumentowali współpracę z instytucjami i osobami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, m.in.: szkołą, sądem, policją, służbą kuratorską, powiatowym centrum pomocy rodzinie, poradnią zdrowia psychicznego, poradnią psychologiczno - pedagogiczną, ośrodkami pomocy

	społecznej, placówką opiekuńczo - wychowawczą.
Udział asystenta / podmiotu organizującego pracę z rodziną w okresowej ocenie sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rymaniu otrzymał 13 zaproszeń na posiedzenia dotyczące okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej, w których uczestniczył asystent, pracownik socjalny lub kierownik ośrodka (w ośmiu udział osobisty, a w pięciu udział zdalny). Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.
Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych dostępu do specjalistycznego poradnictwa	Zgodnie z pozyskanymi podczas kontroli informacjami Gmina Rymań zapewnia rodzinom zagrożonym kryzysem lub przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych dostęp do specjalistycznego poradnictwa, terapii i pomocy prawnej. W Punkcie Konsultacyjnym mającym swoją siedzibę w Klubie Seniora w Rymaniu przyjmują specjaliści: psycholog, mediator, seksuolog w pierwszy i trzeci poniedziałek miesiąca od godziny 13.00 do godziny 16.00 (w 2020 r. i 2021 r. odbyło się po 21 konsultacji, a w 2022 r. – 37). Z usług psychologa skorzystało 95 osób. Radca prawny przyjmuje dwa razy w miesiącu, w czwartki, po uprzednim uzgodnieniu za pośrednictwem pracowników socjalnych. Zatrudniony w ośrodku na umowę zlecenie specjalista ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie przyjmuje w każdy poniedziałek od godziny 11.00 do godziny 17.00. Terapeuta uzależnień zatrudniony przez Wójta Gminy Rymań przyjmuje w każdy piątek w godzinach od 10.00 do 12.00 (od 2020 r. do 2022 r. skorzystały 23 osoby). W Szkole Podstawowej w Rymaniu przyjmuje psycholog szkolny oraz pedagog dla uczniów i rodziców od poniedziałku do piątku od godziny 9.00 do 14.00. Mieszkańcy Gminy Rymań mogą korzystać z bezpłatnej pomocy prawnej oferowanej przez Starostwo Powiatowe w Kołobrzegu w ramach programu „Pomoc prawna dla mieszkańców powiatu kołobrzесьkiego”. W ramach partnerstwa z Fundacją Green Europe realizowany był projekt „Razem możemy więcej”, dzięki któremu 10 rodzin miało możliwość otrzymać pomoc w postaci porad specjalistycznych dostosowanych do indywidualnych potrzeb m.in. terapeuty uzależnień, radcy prawnego, mediatora, doradcy zawodowego, psychologa, psychiatry. Informacja o możliwości skorzystania z pomocy specjalistów rozpowszechniana jest w lokalnych instytucjach oraz na stronie internetowej, tablicach ogłoszeń i w biuletynie informacji publicznej ośrodka, na tablicach ogłoszeń Urzędu Gminy Rymań, a także na tablicach sołeckich. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.
Funkcjonowanie ośrodka w okresie ograniczeń spowodowanych przez COVID – 19	W okresie ograniczeń w funkcjonowaniu ośrodka spowodowanych przez COVID – 19 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rymaniu funkcjonował w sposób ciągły. Specjaliści udzielali pomocy osobiście (z zachowaniem reżimu sanitarnego) po wcześniejszym ustaleniu terminu

	<p>i godziny oraz w formie telefonicznej. Pracownicy socjalni zachowali ciągłość pracy. Dodatkowo dla rodzin uruchomiono telefon komórkowy, pod którym pracownicy ośrodka udzielali rodzinom wsparcia, gdy tego potrzebowały. Praca asystenta rodziny również była ciągła w systemie hybrydowym. Pracownicy socjalni ośrodka oraz asystenci rodziny, którzy świadczyli swoją pracę w terenie zostali zaopatrzeni w środki ochrony indywidualnej.</p> <p>Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.</p>
<p>Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających</p>	<p>Zgodnie z art. 176 ust. 3 lit. b ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających. Zgodnie z informacjami uzyskanymi podczas kontroli w gminie prowadzono działania mające na celu tworzenie warunków do działania rodzin wspierających. Opracowane zostało ogłoszenie o poszukiwaniu kandydatów na rodziny wspierające, które było zamieszczone na stronie internetowej ośrodka oraz na tablicach ogłoszeń Urzędu Gminy Rymań, ośrodka, szkół, ośrodka zdrowia, w aptece i poszczególnych sołectwach. Ponadto, zostały opracowane ulotki o poszukiwaniu kandydatów na rodziny wspierające, które zostały przekazane do szkół, Gminnego Ośrodka Kultury i Biblioteki w Rymaniu oraz były rozdawane w dniu 26 czerwca 2022 r. podczas Wakacyjnego Pikniku Rodzinnego u św. Szczepana w Punkcie Konsultacyjnym ośrodka.</p> <p>Ponieważ w kontrolowanym okresie nie utworzono rodzin wspierających, nie było potrzeby wyodrębniania specjalnego funduszu na ich szkolenie, czy funkcjonowanie. Zgodnie z oświadczeniem Wójta Gminy Rymań, w budżecie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rymaniu są zabezpieczone środki na wspieranie rodziny, w razie potrzeby zostaną wyodrębnione na rodziny wspierające.</p>
<p>Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienia w nich miejsc dla dzieci</p>	<p>Zgodnie z art. 176 ust. 3 lit. c ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przez prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci. Jednocześnie zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy placówkę wsparcia dziennego prowadzi gmina, podmiot, któremu gmina zleciła realizację tego zadania na podstawie art. 190, lub podmiot, który uzyskał zezwolenie wójta.</p> <p>Dnia 16 czerwca 2020 r. Rada Gminy Rymań wydała uchwałę Nr XV/123/20 zmieniającą uchwałę akt o utworzeniu samorządowej instytucji kultury – Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka w Rymaniu i w Załączniku uchwały po § 9 dodano § 9a <i>Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteki w Rymaniu organizuje i prowadzi placówkę wsparcia dziennego w formie</i></p>

	<p><i>światlicy w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.</i> Narusza to art. 18c ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gdyż Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka w Rymaniu nie jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej. Istnieje jednostka organizacyjna Gminy Rymań zgodna z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jaką jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rymaniu, dlatego wskazano, że należałoby włączyć Placówkę Wsparcia Dziennego w jego struktury.</p> <p>Wykonanie przywołanej uchwały powierzone zostało Wójtowi Gminy Rymań. Zarządzeniem nr 7/2021 z dnia 25 czerwca 2021 r. Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury i Biblioteki w Rymaniu utworzył Placówkę Wsparcia Dziennego w Rymaniu działającą w formie pracy podwórkowej i ustalono regulamin placówki stanowiący załącznik do ww. zarządzenia. Zarządzenie weszło w życie z dniem 1 lipca 2021 roku. Zgodnie z regulaminem organizacyjnym Kierownikiem placówki jest Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury i Biblioteki w Rymaniu. Placówka realizuje zadania animacyjne i socjoterapeutyczne. W placówce zatrudniony jest jeden wychowawca. Kierownikiem placówki jest Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury i Biblioteki w Rymaniu, który posiada kwalifikacje zgodne z wymogami określonymi w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W aktach kierownika były potwierdzenia spełnienia warunku określonego w art. 25 ust. 2 pkt 2-4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Dane kierownika placówki wsparcia dziennego zostały zweryfikowane w Rejestrze z dostępem ograniczonym, o którym mowa w art. 21 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym⁵, po nawiązaniu stosunku pracy. Stanowi to naruszenie art. 21 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym.</p> <p>Zgodnie z oświadczeniem Wójta Gminy Rymań działalność placówki wsparcia dziennego została zawieszona w okresie od 20 grudnia 2021 r. do 9 stycznia 2022 r. z uwagi na sytuację epidemiologiczną w kraju oraz liczne zachorowania na COVID-19 wśród wychowanków placówki.</p>
<p>Monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.</p>	<p>Na dzień kontroli monitoringiem objętych było sześcioro dzieci z dwóch rodzin zagrożonych kryzysem. Monitoring prowadzony był przez pracownika socjalnego i asystenta rodziny w formie wizyt w tych rodzinach, wywiadu środowiskowego oraz współpracy z różnymi służbami społecznymi tj. policją, szkołą, sądem, ośrodkiem zdrowia, kuratorem zawodowym, powiatowym centrum pomocy</p>

⁵ Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 152).

	<p>rodzinie. Dokumentowany był w notatkach służbowych, pismach kierowanych do różnych służb społecznych i druku Systematyczny monitoring do planu współdziałania z rodziną.</p> <p>Ośrodek uzyskuje informacje o sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych od pedagoga szkolnego lub wychowawców ze szkoły, jak również od przedstawicieli policji lub sądu, sołtysów, radnych.</p> <p>Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.</p>
<p>Podejmowanie działań na rzecz kobiet w ciąży, ich rodzin lub rodziny z dzieckiem u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu</p>	<p>Gmina Rymań jest przygotowana do realizacji omawianego zagadnienia poprzez zatrudnienie asystenta rodziny. Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, że gmina zapewnia swoim mieszkańcom dostęp do informacji w zakresie zadań wynikających z ustawy i Programu kompleksowego wsparcia kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”⁶. Opracowany został informator o uprawnieniach z zakresu przywołanej ustawy, który rozpowszechniany jest w lokalnych instytucjach oraz w biuletynie informacji publicznej i na stronie internetowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rymaniu. Ponadto, zawarte zostało porozumienie między ośrodkiem a pielęgniarką środowiskową celem koordynacji i doradztwa przez pielęgniarkę środowiskową i pracowników socjalnych dla kobiet w ciąży, w tym powikłanej i noworodki z Gminy Rymań. Pracownik działu świadczeń na bieżąco informuje osoby o możliwości korzystania z przysługujących świadczeń a także kontaktuje osoby z pracownikiem socjalnym, który zainteresowanym przekazuje informacje na temat możliwości pomocy w formie asystenta rodziny.</p> <p>Do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rymaniu, w okresie objętym kontrolą nie wpłynął wniosek o koordynację poradnictwa opisanego w art. 8 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.</p>
<p>Sprawowanie kontroli nad podmiotem organizującym pracę z rodziną i placówkami wsparcia dziennego</p>	<p>Zgodnie z art. 28a ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wójt sprawuje kontrolę nad podmiotami organizującymi pracę z rodziną oraz placówkami wsparcia dziennego.</p> <p>W kontrolowanym okresie przeprowadzona została w dniu 10 października 2022 r. kontrola w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rymaniu przez Zastępcę Wójta Gminy Rymań (upoważnienie nr 35/2022) oraz Inspektora ds. oświaty i sportu w Urzędzie Gminy Rymań (upoważnienie nr 36/2022). Kontrola Placówki Wsparcia Dziennego została przeprowadzona w dniu 2 listopada 2022 r. przez kierownika ośrodka na podstawie upoważnienia nr 37/2022</p>

⁶ Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r., poz. 1329).

	z 26 października 2022 roku. Po kontrolach sporządzone zostały protokoły, które nie zawierały oceny działalności kontrolowanej jednostki oraz informacji co do stwierdzonych nieprawidłowości lub ich braku. Wskazano, aby w sporządzanych po kontrolach protokołach zawierać ww. informacje.
Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej	Zgodnie z informacjami uzyskanymi podczas kontroli Gmina Rymań współfinansowała pobyt dzieci w pieczy zastępczej. W 2020 r. na pokrycie kosztów pobytu 17 dzieci w pieczy zastępczej przeznaczono 242 452,38 zł, w roku 2021 na pokrycie kosztów pobytu 13 dzieci – 183 722,54 zł, a do III kwartału 2022 r. za pobyt dzieci w pieczy poniesiono koszty w wysokości 129 977,13 zł. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.
Przechowywanie dokumentacji osób, do których stosuje się ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	Podczas kontroli stwierdzono, że dokumentacja osób, do których stosuje się ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przechowywana jest w zamkniętych szafach w pomieszczeniach w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rymaniu i jest chroniona przed dostępem osób nieuprawnionych. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.
Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny	W kontrolowanym okresie, gmina przekazała Wojewodzie Zachodniopomorskiemu sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny zgodnie z terminami określonymi w rozporządzeniu w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej ⁷ .
Realizacja zaleceń pokontrolnych z kontroli przeprowadzonych w dniu 21 czerwca 2018 r. w Urzędzie Gminy Rymań oraz w dniach 22 i 25 czerwca 2018 r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rymaniu	W wyniku kontroli przeprowadzonej w dniu 21 czerwca 2018 r. w Urzędzie Gminy Rymań wydano zalecenia pokontrolne: <ol style="list-style-type: none"> 1) zachować ciągłość opracowania i realizacji programów wspierania rodziny opisanych w art. 176 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - zalecenie zostało zrealizowane, 2) prowadzić placówki wsparcia dziennego zgodnie z art. 176 pkt 3 lit. c ustawy - zalecenie jest realizowane. Dnia 1 lipca 2021 r. w Gminie Rymań powstała Placówka Wsparcia Dziennego działająca w formie pracy podwórkowej. Niemniej jednak w związku z prowadzeniem placówki przez Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteki w Rymaniu, niezgodnym z przywołaną ustawą, wydano zalecenie pokontrolne - uregulować status prawny placówki wsparcia dziennego zgodnie z art. 18c ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

⁷ Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 czerwca 2019 r. w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1195)

	<p>W wyniku kontroli przeprowadzonej w dniach 22 i 25 czerwca 2018 r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rymaniu wydano następujące zalecenie pokontrolne:</p> <p>1) zapewniać udział asystenta/pracownika podmiotu organizującego pracę z rodziną w posiedzeniach dotyczących oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej oraz w posiedzeniach zespołów do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej - zalecenie jest realizowane.</p> <p>We wszystkich posiedzeniach brał udział asystent lub pracownik podmiotu organizującego pracę z rodziną.</p>
--	---

Akta kontroli 18 – 216

Podsumowanie ustaleń kontroli

stwierdzone uchybienia / nieprawidłowości	<ul style="list-style-type: none"> – prowadzenie placówki wsparcia dziennego przez Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteki w Rymaniu, – weryfikacja kierownika placówki wsparcia dziennego w Rejestrze Sprawców Przepęstw na tle seksualnym po zatrudnieniu
przyczyny stwierdzonych uchybień / nieprawidłowości	<ul style="list-style-type: none"> – błędna interpretacja przepisów, – przeoczenie
skutki stwierdzonych uchybień / nieprawidłowości	<ol style="list-style-type: none"> 1) powołanie placówki wsparcia dziennego niezgodne z art. 18 c ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, 2) naruszenie art. 21 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym
osoby odpowiedzialne za stwierdzone uchybienia / nieprawidłowości	Wójt Gminy Rymań
uprawnienia jednostki kontrolowanej	Zgodnie z art. 197d ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jednostka kontrolowana może zgłosić umotywowane zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego w terminie 7 dni od daty jego otrzymania.
wpis w książce kontroli	9
wystąpienie otrzymują	<ol style="list-style-type: none"> 1) Wójt Gminy Rymań 2) Wojewoda Zachodniopomorski

W celu podniesienia efektywności pracy Gminy Rymań w zakresie wspierania rodziny

wydają zalecenia:

zwykle:

- 1) uregulować status prawny placówki wsparcia dziennego zgodnie z art. 18c ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

znaczące:

- 2) przed nawiązaniem stosunku pracy weryfikować kierownika placówki wsparcia dziennego pod kątem zamieszczenia jego danych w Rejestrze z dostępem ograniczonym, o którym mowa w art. 21 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym.

W przypadku braku zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego proszę poinformować mnie w ciągu 30 dni od daty otrzymania wystąpienia o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych.

Zespół inspektorów:

.....

.....

Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego

.....

właściwe podpisy na oryginale